

VERORDENING (EU) 2022/1033 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**van 29 juni 2022****van tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1305/2013 wat betreft een specifieke maatregel om uitzonderlijke tijdelijke steun te verlenen uit hoofde van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) naar aanleiding van de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 42 en artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Landbouwers en plattelandsbedrijven in de Unie zijn ongekend zwaar getroffen door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne. Stijgende prijzen voor productiemiddelen, met name voor energie, meststoffen en diervoeders, hebben geleid tot een economische ontwrichting van de landbouwsector en plattelandsgemeenschappen van de Unie en tot liquiditeitsproblemen bij landbouwers en bij kleine plattelandsbedrijven die actief zijn op het gebied van de verwerking, afzet of ontwikkeling van landbouwproducten. Daardoor is een uitzonderlijke situatie ontstaan die moet worden aangepakt door een nieuwe uitzonderlijke maatregel.
- (2) Om de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne voor de sectoren landbouw en voeding van de Unie het hoofd te bieden, moet deze verordening voorzien in een nieuwe, uitzonderlijke en tijdelijke maatregel voor de aanpak van de liquiditeitsproblemen, die een gevaar vormen voor de continuïteit van de landbouwactiviteiten en van kleine bedrijven die actief zijn op het gebied van de verwerking, afzet of ontwikkeling van landbouwproducten.
- (3) De steun uit hoofde van de maatregel waarin deze verordening voorziet, die het concurrentievermogen van de agrovoedingsindustrie en de levensvatbaarheid van de landbouwbedrijven in de Unie beoogt veilig te stellen, moet ervoor zorgen dat de beschikbare middelen zoveel mogelijk terechtkomen bij hen die het meest getroffen zijn door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne en moet worden toegekend op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria. Bij dergelijke criteria moet in het geval van landbouwers kunnen worden gedacht aan productiesectoren, soorten landbouw of landbouwbedrijfsstructuren, en in het geval van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) aan sectoren, soorten activiteiten, soorten regio's of andere specifieke beperkingen.
- (4) De huidige, ernstige crisis in de landbouwector van de Unie bevestigt de noodzaak om de transitie naar duurzaamheid te bespoedigen teneinde beter voorbereid te zijn op toekomstige crises. De steun in het kader van de in deze verordening voorziene maatregel mag daarom niet leiden tot een verlaging van het totale aandeel van de bijdrage van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) dat is gereserveerd voor de in artikel 59, lid 6, van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ bedoelde maatregelen.

⁽¹⁾ Advies van 16 juni 2022 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Standpunt van het Europees Parlement van 23 juni 2022 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 28 juni 2022.

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 487).

- (5) Vanwege de urgentie en het tijdelijke en uitzonderlijke karakter van de in deze verordening voorziene maatregel moet worden voorzien in een eenmalige betaling en een einddatum voor de toepassing van de maatregel. Aan het beginsel dat betalingen van de Commissie moeten worden gedaan overeenkomstig de begrotingskredieten en onder voorbehoud van de beschikbaarheid van middelen moet ook worden voldaan.
- (6) Om ervoor te zorgen dat de zwaarst getroffen landbouwers en kmo's meer steun krijgen, moet het de lidstaten worden toegestaan om de hoogte van de vaste bedragen te variëren naargelang van de categorie waarin een in aanmerking komende begunstigde valt, bijvoorbeeld door bepaalde marges of brede categorieën vast te stellen, op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria.
- (7) Om een adequate financiering van de in deze verordening voorziene maatregel te waarborgen en tegelijk te voorkomen dat andere doelstellingen van de plattelandsontwikkelingsprogramma's in het gedrang komen, moet een maximumpercentage voor de bijdrage van de Unie aan die maatregel worden vastgesteld.
- (8) Verordening (EU) nr. 1305/2013 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (9) In het licht van de Russische invasie van Oekraïne en de urgentie om de gevolgen van die invasie voor de sectoren landbouw en voeding van de Unie te bestrijden, wordt het passend geacht een uitzondering te maken op de periode van acht weken waarin is voorzien in artikel 4 van Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, dat gehecht is aan het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
- (10) Daar de doelstelling van deze verordening, namelijk het aanpakken van de uitzonderlijke situatie die is ontstaan in de sectoren landbouw en voeding van de Unie door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen van het optreden beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken.
- (11) Gezien de urgentie van de situatie met betrekking tot de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne voor de sectoren landbouw en voeding van de Unie moet deze verordening in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

HEBBER DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 1305/2013 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 39 *quater*

Uitzonderlijke tijdelijke steun voor zwaar door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne getroffen landbouwers en kmo's

1. Uit hoofde van deze maatregel wordt onder de voorwaarden van dit artikel steun verleend in de vorm van noodbijstand aan zwaar door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne getroffen landbouwers en kmo's, die erop gericht is de continuïteit van hun bedrijfsactiviteiten te waarborgen.
2. De steun wordt verleend aan landbouwers of kmo's die actief zijn op het gebied van de verwerking, afzet of ontwikkeling van in bijlage I bij het VWEU vermelde landbouwproducten of katoen, met uitzondering van visserijproducten. Het productieproces mag een product opleveren dat niet in die bijlage wordt vermeld.
3. De lidstaten richten de steun op de begunstigten die het zwaarst zijn getroffen door de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne, door het opstellen, op basis van de beschikbare feiten, van subsidiabiliteitsvoorwaarden en, indien passend geacht door de betrokken lidstaat, selectiecriteria, die objectief en niet-discriminerend zijn. De door de lidstaten verleende steun draagt bij tot de voedselzekerheid of pakt verstoorde markt-evenwichten aan en ondersteunt landbouwers of kmo's die een of meer van de volgende activiteiten verrichten waarmee die doelstellingen worden nagestreefd:

- a) circulaire economie;
- b) nutriëntenbeheer;
- c) efficiënt gebruik van grondstoffen;
- d) milieu- en klimaatvriendelijke productiemethoden.

4. De steun neemt de vorm aan van een vaste betaling die uiterlijk op 15 oktober 2023 wordt gedaan, op basis van de door de bevoegde autoriteit uiterlijk op 31 maart 2023 goedgekeurde aanvragen voor steun. De daaropvolgende vergoeding van de Commissie geschiedt overeenkomstig de begrotingskredieten en onder voorbehoud van de beschikbaarheid van middelen. De hoogte van de betaling mag worden gedifferentieerd per categorie begunstigen, volgens objectieve en niet-discriminerende criteria.

5. Het maximumsteunbedrag is niet hoger dan 15 000 EUR per landbouwer en 100 000 EUR per kmo.

6. Bij de verlening van steun uit hoofde van dit artikel houden de lidstaten rekening met de steun die is verleend uit hoofde van andere nationale en Uniesteuninstrumenten en particuliere regelingen om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de Russische invasie van Oekraïne.”

2) In artikel 49 wordt lid 2 vervangen door:

“2. De voor de selectie van concrete acties bevoegde autoriteit van de lidstaat ziet erop toe dat concrete acties, met uitzondering van de in artikel 18, lid 1, punt b), artikel 24, lid 1, punt d), en de artikelen 28 tot en met 31, artikel 33, artikel 34 en de artikelen 36 tot en met 39 quater bedoelde concrete acties, worden geselecteerd overeenkomstig de in lid 1 van dit artikel bedoelde selectiecriteria en volgens een transparante en goed gedocumenteerde procedure.”

3) In artikel 59 wordt het volgende lid ingevoegd:

“6 ter. De Elfpo-steun die uit hoofde van artikel 39 quater wordt verleend, bedraagt ten hoogste 5 % van de totale Elfpo-bijdrage aan het plattelandsontwikkelingsprogramma voor de jaren 2021-2022 als bepaald in deel twee van bijlage I.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 juni 2022.

Voor het Europees Parlement
De voorzitter
R. METSOLA

Voor de Raad
De voorzitter
F. RIESTER